

Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	Політична економія
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Фахова передвища
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки 07 Управління та адміністрування
Спеціальність	051 Економіка 075 Маркетинг 071 Облік і оподаткування 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітня програма	Економіка Маркетинг Облік і оподаткування Підприємництво, торгівля та біржова діяльність Фінанси, банківська справа та страхування
Семестр	3 семестр (9 кл), 1 семестр (11 кл)
Курс	2 курс (9 кл), 1 курс (11 кл)
Анотація курсу	Навчальна дисципліна спрямована на формування цілісної системи теоретичних знань з економіки, комплексне вивчення економічних відносин в системі суспільного виробництва, грунтовне пізнання проблем ефективності використання суспільством обмежених виробничих ресурсів і шляхів досягнення максимальних кінцевих результатів у задоволенні зростаючих людських потреб, формування вмінь аналізувати і вирішувати економічні завдання, вивчати і прогнозувати процеси і явища з області майбутньої професійної діяльності студентів, а також розвиток логічного мислення, сприяння формуванню вмінь і навиків самостійного дослідження економічних проблем.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:1919/m72/login/index.php
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Викладач вищої категорії Богун Максим Михайлович канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail:Bohunmm@gmail.com Messenger: https://www.facebook.com/bohunmaksym
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	<i>Економіка:</i> http://csbc.edu.ua/documents/otdel/moop_e.pdf <i>Маркетинг:</i> http://csbc.edu.ua/documents/otdel/moop_m.pdf <i>Облік і оподаткування:</i>

	<p>http://csbc.edu.ua/documents/otdel/moop_o.pdf <i>Підприємництво, торгівля та біржова діяльність:</i> http://csbc.edu.ua/documents/otdel/moop_p.pdf <i>Фінанси, банківська справа та страхування:</i> csbc.edu.ua/documents/otdel/moop_f.pdf</p>
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	<p>Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач</p> <p>Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси</p> <p>Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування</p> <p>Здатність системно відтворювати отримані знання предметної області маркетингу.</p> <p>Здатність ідентифікувати інформацію та усвідомлювати проблеми предметної області, базові засади функціонування сучасної економіки</p> <p>Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів.</p>
Перелік програмних результатів навчання	<p>Знати явища і події соціально-політичного, культурного, духовного середовища для формування світогляду людини та встановлювати зв'язок між ними.</p> <p>Використовувати отримані знання й уміння для реалізації заходів щодо збереження навколошнього природного середовища, здійснення безпечної та соціально відповідальної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур на основі наукових цінностей і досягнень суспільства.</p> <p>Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності в професійних цілях.</p> <p>Уміти виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p> <p>Виявляти навички самостійної роботи, аналітичного мислення, відкритості до нових знань.</p> <p>Проявляти ініціативу та підприємливість для досягнення професійних цілей.</p> <p>Мати навички виконувати професійну діяльність в командній роботі.</p> <p>Демонструвати навички пошуку, збирання, оброблення та аналізування інформації у професійній діяльності.</p> <p>Володіти економічною термінологією, оперувати категоріями, поняттями предметної області соціальноекономічних систем різного рівня.</p> <p>Використовувати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.</p>

Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	<p>Спеціальності: 051 Економіка 075 Маркетинг 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність</p> <p>Загальна кількість годин – 150 Кількість кредитів – 5 Кількість лекційних годин – 22 Кількість практичних занять – 23 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 105 Форма підсумкового контролю – екзамен</p> <p>Спеціальності: 072 Фінанси, банківська справа та страхування 071 Облік і оподаткування</p> <p>Загальна кількість годин – 120 Кількість кредитів – 4 Кількість лекційних годин – 22 Кількість практичних занять – 23 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 75 Форма підсумкового контролю – залік</p>
Методи навчання	Вербальний метод; пояснюально-демонстраційний метод; метод проблемного викладання; репродуктивний метод; робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, аnotування тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації).
Зміст дисципліни	
Тема 1. Предмет і метод політичної економії	Виникнення політичної економії, її напрямки, школи і течії. Політична економія як універсальна суспільно - економічна наука. Предмет політичної економії та його трактування різними школами. Політична економія як наука. Категорії і закони політичної економії.
Тема 2. Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці	Поняття виробництва. Характеристика факторів виробництва. Продуктивні сили та їх складові. Суспільне виробництво як об'єкт вивчення політичної економії. Сукупний суспільний продукт та його форми. Валовий сукупний продукт та шляхи його розрахунку. Кінцевий сукупний продукт, його натуральна й вартісна форма. Система національних рахунків. Валовий внутрішній продукт. Межа виробничих можливостей.
Тема 3. Потреби, їх суть та структура. Закон зростання потреб. Економічні інтереси.	Сутність і класифікація потреб. Механізм виникнення потреб. Економічні потреби. Закон зростаючих потреб. Економічні джерела та можливості задоволення потреб населення. Основні види інтересів. Економічні інтереси. Шляхи досягнення гармонізації інтересів в суспільстві.
Тема 4. Економічна система та закони її розвитку.	Сутність економічної системи. Проблема обмеженості ресурсів. Виробничі відносини. Фази виробництва. Відносини власності. Власність як економічна категорія. Форми власності. Типи відносин власності.
Тема 5. Форми організації суспільного виробництва	Загальні форми суспільного виробництва. Натуральне виробництво. Товарне виробництво, умови та причини його виникнення. Характерні риси товарного господарства. Товар і його властивості. Мінова вартість. Споживна вартість і її

	показники. Теорії вартості. Гроші та їх функції. Грошовий обіг та його закони. Інфляція, суть, причини, наслідки.
Тема 6. Капітал: основні концепції визначення його суті. Кругооборот і оборот капіталу підприємства.	Просте товарне виробництво. Розвинута форма товарного виробництва, її основні риси та механізм виникнення. Перетворення грошей у капітал. Загальна формула руху капіталу. Робоча сила, її вартість та споживча вартість. Капітал як економічна категорія товарного господарства, капітал і його структура. Наймана праця: суть і риси. Заробітна плата. Теорії заробітної плати. Джерело заробітної плати. Форми і системи заробітної плати,
Тема 7. Витрати виробництва і прибуток.	Сутність витрат виробництва та їх види. Витрати виробництва у короткотерміновому та довготерміновому періодах. Прибуток, його норма та напрями використання.
Тема 8. Ринок і його інфраструктура	Сутність ринку, його функції та умови формування. Структура ринку. Моделі ринкової економіки.. Ринкова інфраструктура.
Тема 9.Домогосподарство	Домогосподарство як соціально-економічне утворення. Суб'єкти домашніх господарств та їх ресурси. Сукупний попит домогосподарств. Доходи домогосподарств та їх розподіл. Витрати домогосподарств та їх класифікація. Основні чинники які впливають на попит домогосподарств.
Тема 10.Підприємництво та підприємство (фірма)	Сутність підприємництва та умови його існування. Організація підприємницької діяльності. Види підприємств. Функції підприємства та основні організаційні основи процесу виробництва. Особливості підприємництва в аграрній сфері. Рентні відносини.
Тема 11. Національна економіка. Основні макроекономічні показники.	Сутність та структура національної економіки. Національний продукт і його форми. Валовий суспільний продукт. Кінцевий продукт. Валовий внутрішній продукт і його структура. Чистий продукт. Теоретичні проблеми необхідного і додаткового продукту. Національний дохід. Фази руху національного продукту. Методиобчислення національного продукту. Системи національних рахунків.
Тема 13. Економічний розвиток. Зайнятість, відтворення робочої сили	Економічне зростання, його показники і значення. Нагромадження в механізмі зростання. Сутність, джерела і суб'єкти нагромадження. Заощадження і нагромадження. Закони заощадження. Валове нагромадження, його норма і динаміка. Чисте нагромадження. Інвестиції та їх види. Фактори економічного зростання.
Тема 14. Світове господарство і його еволюція. Глобальні світові тенденції.	Поняття світового господарства і етапи його розвитку. Основні форми міжнародних економічних відносин. Економічна інтеграція, її сутність і стадії. Економічна глобалізація світу. Зміст і перелік основних глобальних проблем людства. Основні шляхи вирішення глобальних проблем.

Політика дисципліни

Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Академічна добросердість	У випадку недотримання політики академічної добросердісті (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
---------------------------------	--

Система оцінювання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі заліку або іспиту, відповідно до графіку навчального процесу.

Підсумкова оцінка за умови заліку виставляється як загальна сума балів, набраних за результатами поточного контролю. Підсумкова оцінка за умови іспиту виставляється як загальна сума балів набраних за результатами поточного (70%) та підсумкового контролю.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів	
Виконання завдань на семінарських заняттях (5 завдань)	10	25
Усне опитування (5 тем)	10	25
Модульні контрольні роботи (2 к.р.)	20	20
Презентація-огляд статистичних даних	10	10
Реферат	10	10
Тестування	10	10
Екзамен/залік	30	-
Разом	100	100

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Білецька Т.М. Економічна теорія: політекономія, мікроекономіка, макроекономіка. 2-ге видання. — К.: Центр учебової літератури, 2019. — 688 с.
2. Башнянин Г. І., Шевчук Є. С. Політична економія: Навчальний посібник / За ред. д.е.н., проф. Г. І. Башнянина і к.е.н., доц. Є. С. Шевчука. – 4-те вид., переробл. і виправлене – Львів: «Магнолія 2006», 2017. – 280 с.
3. Економічна теорія / Мацелюх Н. П., Касьяненко Л. М., Максименко І. А. та ін. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. – 478 с. – (Серія «На допомогу студенту УДФСУ, т. 56).

4. Економічна теорія (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка). Політекономія : навчальний посібник / Мацелюх Н. П., Максименко І. А., Теліщук М. М. та ін. - Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. - 270 с. - (Серія “На допомогу студенту” УДФСУ, т. 20).
5. Економічна теорія (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка). Мікроекономіка : навчальний посібник / Мацелюх Н. П., Максименко І. А., Теліщук М. М. та ін. - Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. - 298 с. - (Серія “На допомогу студенту” УДФСУ, т. 21).
6. Економічна теорія (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка). Макроекономіка : навчальний посібник / Мацелюх Н. П., Максименко І. А., Теліщук М. М. та ін. - Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. - 456 с.
7. Економічна теорія: Політекономія: підручник / за ред. В. Д. Базилевича; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – 9-те вид., доповн. – К.: Знання, 2014. – 710 с.
8. Основи економічної теорії: навч. посіб. для студентів закладів вищої освіти неекономічних спеціальностей / за ред. аkad. I.Ф.Прокопенка. – Х.: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2015. – 260 с.
9. Політекономія: навч. посібн. / Г.Г. Старostenko, Н.В. Мірко – Ірпінь: Видавництво Національного університету ДПС України, 2015 – 450 с.
10. World Economic Situation. And Prospects 2020. NewYork, United Nations, Department of economics and Socials Affairs.p.236
11. Principles of Political Economy by Daniel E. Sarosis licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License, except where otherwise noted.Third Edition published online on May 27, 2020 (last updated on July 27, 2020) by Valparaiso University, Valparaiso, IN 46383
12. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]//Режим доступу://<http://www Ukrstat.gov.ua>
13. Інститут економіки і прогнозування НАН України [Електронний ресурс]//Режим доступу:// <http://www ief.org.ua>
14. Міжнародний центр перспективних досліджень [Електронний ресурс] // Режим доступу://:
<http://www icps.kiev.ua>
15. Офіційний сайт Міністерства економіки України[Електронний ресурс] // Режим доступу://<http://www me.gov.ua>
16. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України[Електронний ресурс] // Режим доступу://: <http://www mon.gov.ua>
17. Офіційний сайт Міністерства фінансів України[Електронний ресурс]//Режим доступу://:
<http://www minfin.gov.ua>
18. Офіційний сайт Національного банку України[Електронний ресурс]// Режим доступу://:
<http://www bank.gov.ua>
19. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду[Електронний ресурс] // Режим доступу://: <http://www imf.org>